

Danmark, Slesvig og Holsteen, dersom vi havde faaet hele Slesvig — ved Begivenhedernes Magt havde uddannet sig til det samme Grundlag, som nu findes udtrykt i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Der ligger nemlig en stor Magt i Begivenhederne (Hør!) og i hele den europæiske Udvikling; man tror ikke, at det ikke har noget at betyde. Vi have selv fornummet, hvilken stor og mægtig Kraft denne europæiske Udvikling har havt paa os, vi have fornummet den europæiske Udviklings Indflydelse, dengang Nationaliteterne vasktes i Europa 1848, vi have følt dens Indflydelse hos os, og det kan derfor i Sandhed ikke nytte noget, at vi nu ville lukke Dinene for en Indflydelse i den modsatte Retning. Jeg siger altsaa, at det er meget muligt, at man, hvilken Vel man end havde betraadt, saa dog ved Begivenhedernes Magt vilde være tvungen hen til det samme Punkt, hvorpaa vi nu befinde os. Det har derfor glædet mig, at den af de ærede Forslagsstillere, der har motiveret Adressen, har anerkjendt Nødvendigheden af Grundtanken i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Jeg er enig med alle de Talere, som have yttret sig i den Henseende, enig i, at man maa udgaae fra de Tanker, det Grundlag, der er givet i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, og som bestaaer deri, at man danner en Heelhed af det, der er særeeget for Staten, medens man i andre Henseender giver de forskellige Landsdele en Selvstændighed, og jeg for min Deel kan ikke betragte dette som noget saadant Gjennemgangspunkt, hvorfra man ved den første den bedste Leilighed senere skulde see at slippe. Jeg troer, man maa gaae ærligt og aabent ind paa det (Hør!), jeg troer, at Rigsdagen maa række en ærlig Haand til at gennemføre det paa en til det Heles Vel bedst svarende Maade, og ikke gøre det paa en skjult, underfundig Maade, som om det var Noget, hvorved man foreløbigt vilde kaste Europa Sand i Dinene, men vige bort derfra ved den første den bedste Leilighed (Hør!). Jeg troer, en lille Stat maa være ærlig i sin Politikk, og at alle listige Udslugter stedse ere til dens Skade. Jeg maa altsaa i Realiteten, med Hensyn til det, som foreligger,

for mit Vedkommende slutte mig til de Herrer, som mene, at man med Ærlighed og Aabenhed maa slutte sig til de Grundtanker, der ere udtalte i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Men, ligesaa vel tør vi forlange en aaben og ærlig Gjennemførelse af disse Tanker (Hør!), og jeg skal nu gaae over til at undersøge, om det da er at vente, at Ministeriet virkelig paa en ærlig og kyndig Maade vil gennemføre de Grundtanker, der ere udtalte i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Det gjør mig da i denne Henseende meget ondt, at jeg ikke kan imødegaae Adressen saaledes, som jeg til en Tid troede, jeg var istand dertil, og som jeg vilde have gjort, dersom Ministeriet var kommet til den Overbeviisning, at det vilde være rigtigst paa denne ordentlige Rigsdag, efter at have prorogeret den i to Maaneder, eller med Rigsdagens Samtykke i tre Maaneder, at komme frem med sine Planer. I saa Fald vilde jeg nemlig have anseet det for rigtigst, at man havde ladet Ministeriet i aldeles usforstyrret Fred. Det Gaab, som jeg i denne Henseende med eller uden Grund kan have næret, maa jeg imidlertid ansee for at være gaaet tabt. Sagen stiller sig nemlig nu saaledes, at vi, som her ere samlede, om saa Dage ere spredte fra hverandre, uden at maaskee oftere de samme Personer atter samles her, idet det er rimeligt, at det er sidste Gang, denne Rigsdag mødes, medmindre Regjeringen beslutter sig til at prorogere den. Jeg har ikke dristet mig til i denne Henseende at stille det Spørgsmaal, som er stillet af de ærede Forslagsstillere, men, efterat det er stillet, troer jeg, at ethvert Medlem er nødt til at gaae ind paa at besvare det saaledes opfattede Spørgsmaal; han besvare det med et Ja eller med et Nei, men han maa komme til en Afgjørelse, hvor tvivlraadig han maaskee end kan være i den Henseende. Man har, for at komme til en Afgjørelse om dette Spørgsmaal, yttret sig om de enkelte Personligheder i Ministeriet. Det forekommer mig, at man i saa Henseende har været noget ubillig i sine Dittringer (Nei!). Jeg for mit Vedkommende er navnlig aldeles enig med den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds i, at man ikke skal glemme de Fortjenester, som den nuværende Krigs-